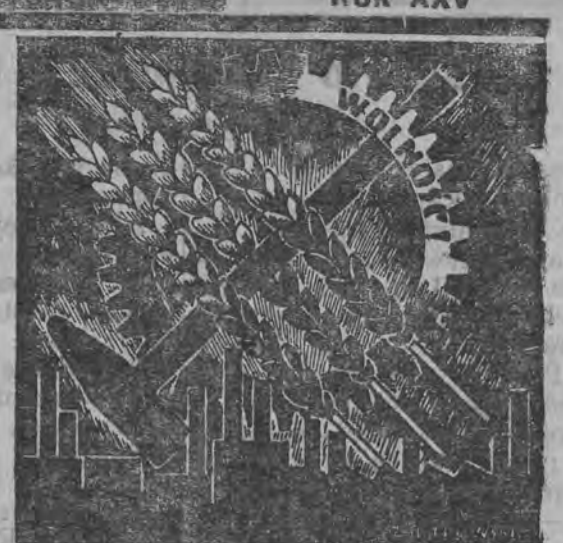

ŁÓDZIANIN

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29, tel. 100-99
 Redaktor przyjmuje od godz. 17—19. Rękopisów nie zwraca się.
 Administracja czynna od godz. 9 do 15 i od 17 do 19. Konto w Banku Spółem
 oddział w Łodzi 40. Redakcja nocna: Piotrkowska 83, telefon 141-56 od 20—22
 Wydawca: Łódźki O. K. R. P. S. Redaktor odpowiedzialny: Stawieński Wincenty

Niedziela, 2 maja 1937

Cena numeru 10 groszy

Drukarnia Ludowa, Piotrkowska 83

Warunki prenumeraty: w codzi z odnoszeniem do domu zł. 2,50 miesięcznie, na prowincji zł. 3, za zmianę adresu gr. 50. Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetry przez jedną szpalitę (na stronicy 6 szpalit, w tekście gr. 50, zwykłe gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm. gr. 30. Grobne za wyraz gr. 15. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Święto Robotnicze 1 Maja CZERWONEJ ŁÓDZI

Wstał nad Łodzią przepiękny dzień wiosenny. Natura mądrzejsza i możniejsza od wszystkich ludzi głupich i złośliwych wyłocila Święto Robotnicze wszelkimi blaskami pierwszego naprawdę ciepłego, słonecznego dnia wiosny. W dzielnicach robotniczych już od świtu zaczął się ruch odświętny i robotnicy wstali rano, nie by z zgiętym ku ziemi karkiem iść do codziennego kieratu pracy najemnej, ale by stanąć w szeregach odpowiedzialnego proletariatu pod czerwienią swych politycznych i zawodowych sztandarów do manifestacji 1 Maja. Tepl i zarozumiali wrogowie socjalizmu zrobili wszystko co w ich mocy leżało, by proletariatu łódzki zastraszyć, by w mieście wywołać panikę. Działy od kazalnicy i konfesjonalu, aż do z aeroplanu arzucanych ulotek wszelkie środki propagandy przeciw socjalistycznej i cóż się okazało? Kto miał „oczy ku widzeniu“, a „uszy ku słyszeniu“, kto na ulicy, czy przez zamknięte okna i drzwi balkonowe widział imponujący pochód PPS i słyszał czego proletariatu Łodzi domaga się i o co walczą dojdź musiał do przekonania, że historycznego pochodu klasy pracującej do objęcia w swe dłonie władzy nie zdołają powstrzymać żadne wysiłki ludzi, chcących bleg historii cofnąć. Na czele pochodu PPS wiewający sztandar z r. 1905, swym majestatem historycznego dorobku wołał głośniej, niżby potrafiły wszelkie megafony demagogii, że, czy komuś to podoba się, czy nie; czy ktoś się zgadza na to, czy nie; gospodarzem robotniczej Łodzi jest PPS. Prawo to zdobyta w krwawych walkach i nadludzkim trudzie klasy pracującej. Gdy praca i nędza pochylone karki robotnicze prostują się dumnie pod wodzą swych czerwonych sztandarów, to każdy kto patrzeć umie, komu dobroczynna natura nie

poskapiła przeciętnej chociażby inteligencji, musiał w tych robotniczych szeregach dożyć poczucie ciężkich obowiązków, ale i należnych praw poczucie wielkiej karności i dyscypliny. Kto trochę coś wie o historii ruchów społecznych patrząc wczoraj na pochód 1 Maja musiał zrozumieć, że twarda, namulona praca, pięść robotnicza to żywiołowa, a równocześnie świadoma siła, której daremnie by rzucać tego rodzaju drażniące i prowokujące, a bezcelowe przeszkody, jakich próbowano w tym roku. Osiągnięto rozbić klasę robotniczej ten skutek, że zamiast jednego były dwa potężne pochody. Poleceń zamykania okien drzwi balkonowych, bram na trasie pochodu wywołano większe zainteresowanie. Za przejrzystymi firankami zasłoniętych okien z komfortowych mieszkań przy pryncypalnych ulicach strworzona burżuazja ciekawie wyglądała i zobaczyła... imponującą rewie karnie maszerującego socjalistycznego proletariatu. Może w niejednym fabrykanckim domu wczoraj wkwintny obiad gorzej smakował, bo fabryki stały, chociaż tu i ówdzie kazano palić pod koftami, by bodaj symbolicznie dym z kominów markował święte prawo kapitalistycznej prywatnej własności. Podkreślić należy, że władze bezpieczeństwa przyczyły się do nadania wczorajszemu Świętu Robotniczemu specjalnego charakteru. Masowe patrole w hełmach bojowych z maskami gazowymi, uzbrojone w karabiny, trębacz przy oilcerach policji dowodzących większymi oddziałami, dwie rezerwy na autach wskazywały, że to nie nakazana uroczystość się odbywa, że to z własnej, nieprzymuszonej woli wyszedł na ulice socjalistyczny proletariatu masową demonstracją upominać się o swoje słuszne i należne prawa.

Zbiórka na Wodnym Rynku.

Od godziny 8-jej rano zaczęły się zbierać tłumy członków P. P. S. i Klasowych Związków Zawodowych w poszczególnych punktach zbornych przy dzielnicach partyjnych. O godz. 8.30 ruszyły pochody dzielnic różnymi trasami w kierunku Wodnego Rynku. Wodny Rynek począł się powoli zapełniać, przy czym obecni witali każdy nowy pochód gorącymi okrzykami: Wolność! i wzniesionymi pięściami. Około godziny 10.30

Pochód.

Pochód otwierał oddział milicji partyjnej. Na czele wieźnowie polityczni, uczestnicy

P. P. S. z r. 1916, członkowie O. K. R-u P. P. S., b. więźniowie polityczni ze swym sztandarem, za nimi po raz pierwszy delegacja z własnym sztandarem chłopów małopolskich. Maszerowały dalej pod swymi sztandarami dzielnice oraz fabryki położone na ich terenach, Dzielnica Widzew i robotnicy Manufaktury Widzewskiej, grupa młodzieży, Dzielnica Górna i fabryki: Silberstein, tkalnica, Freudenberg, Bracia Zajbert, Włókniarze Haesslera, Związek Budowlany, Włókniarze Rudy Pabianickiej, Dzielnica P. P. S. Chojny i fabryka Kątna; Dzielnica P. P. S. Fabryczna, Koło G. Daniłowskiego. fabryki: Wolfsohna, Rozena i Wislickiego, Scheiblera i Grohmana; Dzielnica P. P. S. Czerwona, fabryki: Allart, Eitingon, Piotrkowski, Karol Eisert; Dzielnica P. P. S. Śródmieście, Związek Tramwajarzy, Związek Automobilistów, fabryki: Kleinman i Goldlust, N. S. P. P., Niemiecki Oddział Związku Włókniarzy, R. S. K. O., TUR. oraz Oddział Sanitarny, Dzielnica P. P. S. Bałuty, fabryka K. T. Buhle, Zw. Pracowników Kinematograficznych, Dzielnica P. P. S. Zielona, Związki Zawodowe, Włókniarze, Oddział I Fabryczny, fabryka Bornstein, Związek Jedwabników, Pończoszników i Dziełwiarzy, Związek Pracowników Użyteczności Publicznej, Zw. Pracown. Ubezpieczeniowych, Dozorców, Służby Domowej i Zawodów Pokrewnych, Zw. Skórzany, Chemiczny, Związek Pluszowców, Związek Metalowców, fabryka Weigta; Dzielnica P. P. S. Koziny, fabryka Herszenberg i Halbersztadt; Dzielnica P. P. S. Prawa, Związek Kolejarzy, fabryki: Bukieta, Markusa Kohna, Kinderman, Bierenzweiga. Pochód kończył oddział rezerwy milicji. W pochodzie brało udział 8 orkiestr, przygrywających na zmianę w czasie całego pochodu. Niesiono 150 sztandarów oraz 124 transparentów z napisami:
**Rząd robotników i chłopów to wolność i praca!
 Rozwiązać Sejm i Senat!
 Żądamy uczciwych i demokratycznych wyborów**

Przy grobach bohaterów

Około godz. pół do drugiej dotarło czoło pochodu do Polesia Konstantynowskiego pod pomnik Poległych Bohaterów Rewolucji z r. 1905/7, gdzie już zebrały się tłumy publiczności, a koniec pochodu był jeszcze na ul. Piotrkowskiej.

Przemówienie tow. Chodyńskiego

Rozpoczynając swoje przemówienie tow. Chodyński rzucił w masę okrzyk „Wolność“. Odpowiedzią jest grzmiąca od-

powiedź „Wolność“ i las wzniesionych pięści.
 Tow. Chodyński składa hołd pamięci bojowników poległych do Sejmu, Rady Miejskiej i Ubezpieczalni!
Faszyzm — to wróg Niepodległości Polski!
Robotnicy i chłopie obrońcie swój kraj!
Obrońcie kraj był zawsze chłop i robotnik!
Niech żyje pokój i braterstwo ludów!
Prez z dyktaturą sanacji i faszyzmem endeckim!
Żądamy 6-godzinnego dnia pracy! Podwyższyć płace!
Żądamy amnestii dla więźniów politycznych!
Jedność Związków Zawodowych — to zwycięstwo robotników!
Wara hitlerowcom od Gdańska!
Polska powinna utwalić sojusz z państwami demokratycznymi!
Wojna domowa w Hiszpanii — to dzieło faszystów!
Cześć ludowej Hiszpanii, broniącej swojej Niepodległości i Demokracji!
Przesyłamy gorące pozdrowienia robotnikom Włoch, Niemiec i Austrii!
Faszyzm buduje więzienia, Socjalizm — szkoły!
Niech żyje braterski sojusz robotników i chłopów!
Rozwiązać kartele!
Obniżyć wydatnie ceny!
Wywłaszczyć banki, fabryki, folwarki i kopalnie!
Obniżyć komorne!
Wstrzymać eksmisję!
Nie mamy zaufania do gospodarki komisarzy w Magistracie i Ubezpieczalni!
Wola i opinia ludu muszą być szanowane!
Niech żyje socjalizm!
Niech żyje P.P.S. i Klasowe Związki Zawodowe!
P. P. S. prowadzi walkę o przebudowę społeczną ustroju!

Na ulicach wzdłuż całej długiej trasy pochodu niezliczone tłumy publiczności zebrane na chodnikach przyglądały się pochodowi, biorąc żywy udział w wznoszonych okrzykach i witając poszczególne maszerujące grupy.
 Z faktu tego trzeba wyciągnąć prosty wniosek, że walka o samorząd jest tylko etapem w walce o zdobycie władzy w kraju, że tylko rząd robotniczo-chłopski, zapewni należyta wolność i poszanowanie woli obywateli.
 Dzisiejsza imponująca manifestacja przekreśliła wszelkie rachuby naszych wrogów. Na nie zdążyli się szykany fabrykantów, uruchamiających celowo fabryki w dniu dzisiejszym, aby przykuć ludzi do

Przemówienie tow. Wachowicza

Przed rokiem, na tym samym miejscu zakończyliśmy naszą manifestację przysięga, że uczynimy wszystko, aby Łódź Robotnicza była Łodzią Czerwoną. Przysięgliśmy, że zmażdżymy siły reakcji na terenie Łodzi. Przysięgli tej dotrzyaliśmy. Sanacja i endecja poniosły klęskę, która szerokim echem odbiła się w całym kraju a nawet i zagranicą.
 Czerwona Łódź przemówiła. Zdobyliśmy większość mandatów w Radzie Miejskiej i rządy miastem nam przypaść powinny. Czynniki decydujące jakgdyby zlekceważyli wole 120,000 wyborców i jednym machnięciem pióra przekreślono rezultat i konsekwencje wyborów samorządowych. Sanacja i endecja nie mogły ścierpieć, aby największym miastem robotniczym w Polsce rządili socjaliści, przedstawiciele klasy robotniczej.
 W tym roku również, po raz pierwszy od powstania Niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej nie pozwolono nam maszerować przez Plac Wolności i ul. 11 Listopada.
 Rozumiemy, że jeśli chodzi o Plac Wolności, to zapewne chciano zaoszczędzić przykrości komisarycznemu Zarządowi Miasta. Nie wyobrażam sobie, aby przez Pl. Wolności mógł przejść choć jeden szereg bez okrzyku: precz z komisarzem

walczyć, a w tym celu musimy przede wszystkim zorganizować się w PPS i Klasowych Zw. Zawodowych.
 A więc wszyscy do szeregów, bo jedynie zwarty i zdyscyplinowany proletariatu będzie zdolny do walki z faszyzmem. Zadane szykany i represje nas nie odstrasza.
 W swoim arsenale reakcja znalazła nową broń; każde wołanie o Demokrację, każde żądanie chleba i pracy, domaganie się słusznych i elementarnych praw nazwane jest robotą komunistyczną. Jeżeli walczący o swoje prawa robotnik i chłop nazwany jest kłamliwie komunistą, to my wszyscy jesteśmy komunistami.
 Przesyłamy nasze łódzkie, czerwone pozdrowienia walczącym z bronią o Wolność, Demokrację i Pokój masom ludowym Hiszpanii.
 Przesyłamy nasze płomienne pozdrowienia antyfaszystem, cierpiącym w kazamatach i obozach koncentracyjnych Niemiec, Włoch i Austrii.
 Przesyłamy nasze płomienne pozdrowienia towarzyszym naszym, walczącym w podziemnych faszystowskich krajów.
 Przemówienie tow. Chodyńskiego i hasła rzuczone znalazły żywy oddźwięk w masie zgromadzonych i gorące oklaski.

(Dalszy ciąg na str. 2-jej)

